

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 9P/203/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5123235925
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Lečko, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2023:5123235925.2

Uznesenie

Okresný súd Žilina vo veci starostlivosti o maloleté deti:

A. B., nar. XX.XX.XXXX,
C. B., nar. XX.XX.XXXX,

obe trvale bytom A. D. XXXX/XX, E., t. č. Detské krízové centrum Náruč (Náruč - Pomoc deťom v kríze), so sídlom Zádubnie 56, 010 03, Žilina, IČO: 36 138 665, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, so sídlom Hurbanova 16, Žilina, deti rodičov: matka F. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. D. XXXX/XX, E., t. č. Psychiatrická nemocnica Veľké Zálužie, so sídlom B. XXX/XX, H. I., a otec F. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. E., t. č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody pre mladistvých, so sídlom Družstevná 1611/2, Sučany, v konaní o návrhu navrhovateľky (starej matky): J. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K. I. XX/XX, L., okres F., na zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti a o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina na nariadenie výchovného opatrenia, o návrhoch na nariadenie neodkladných opatrení, takto

r o z h o d o l :

I. Súd návrh J. G., nar. XX.XX.XXXX, na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 10.10.2023, doručený súdu dňa 10.10.2023, z a m i e t a.

Súd n a r i a ě u j e neodkladné opatrenie v nasledovnom znení:

II. Súd d o ě a s n e z v e r u j e mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX, a mal. C. B., nar. XX.XX.XXXX, do starostlivosti zariadenia Detské krízové centrum Náruč (Náruč - Pomoc deťom v kríze), so sídlom Zádubnie 56, 010 03 Žilina, IČO: 36 138 665.

III. Matka s a z a v ä z u j e prispievať na výživu mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX, sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa, vždy do 15. dňa v mesiaci, na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Žiline, počnúc dňom nariadenia tohto rozhodnutia.

IV. Matka s a z a v ä z u j e prispievať na výživu mal. C. B., nar. XX.XX.XXXX, sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa, vždy do 15. dňa v mesiaci, na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Žiline, počnúc dňom nariadenia tohto rozhodnutia.

V. Otec s a z a v ä z u j e prispievať na výživu mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX, sumou 100 EUR mesačne, vždy do 25. dňa v mesiaci vopred, na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Žiline, počnúc dňom nariadenia tohto rozhodnutia.

VI. Otec s a z a v ä z u j e prispievať na výživu mal. C. B., nar. XX.XX.XXXX, sumou 80 EUR mesačne, vždy do 25. dňa v mesiaci vopred, na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Žiline, počnúc dňom nariadenia tohto rozhodnutia.

VII. Neodkladné opatrenie t r v á v časti zverenia maloletých detí do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia súdu vo veci samej a v časti výživného do rozhodnutia vo veci samej.

o d ō v o d n e n i e :

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina (ďalej „ÚPSVaR“) podal dňa 05.10.2023 na Okresný súd Žilina návrh na nariadenie výchovného opatrenia mal. deťom spolu s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal, aby súd dočasne zveril obe mal. deti do starostlivosti Detského krízového centra Náruč, Zádubnie 56, Žilina.

2. Podanie oboch vyššie uvedených návrhov ÚPSVaR odôvodnil tým, že vedie spisovú dokumentáciu maloletých detí od roku 2015. V minulosti bola matka klientkou Áno pre život v Rajci. V roku 2021 získala od mesta Žilina 3 izbový nájomný byt. Situáciu v rodine pravidelne monitorovali. V tom období matka zabezpečovala starostlivosť o maloleté deti na požadovanej úrovni a preto v 5/2022 vyhodnotili situáciu maloletých detí ako bez ohrozenia. Dňa 07.09.2023 boli v popoludňajších hodinách v rámci služobnej pohotovosti kontaktovaní policajnou hliadkou, ktorá im oznámila, že matka nechala v byte deti s bratom ich otca. Byt zamkla a odišla. Keďže sa ani po dlhšom čase do bytu k deťom nevracala, brat otca detí kontaktoval políciu, ktorá následne kontaktovala úrad. Po tejto udalosti približne jeden týždeň dohliadala na starostlivosť matky o deti jej stará mama - pani A. M. (pozn. súdu matka starej matky J. G.). Dňa 16.09.2023 úrad počas služobnej pohotovosti zasa kontaktovala hliadka polície, ktorá oznámila, že v meste na ulici našli v nočných hodinách ležať ženu, ktorá mala pri sebe 2 maloleté deti. Následne boli deti prevezené do DKC Náruč v Žiline, kde sa nachádzajú aj v súčasnosti. S matkou detí a uvedeným zariadením sa dohodli, že deti budú v zariadení na dobrovoľnom pobyte, s čím matka detí súhlasila. Následne vypracovali odporúčanie pre Detské krízové centrum Náruč. Dňa 27.09.2023 sa stretli /pracovníci Náruče, pracovníčky Mestského úradu Žilina, matka/ na prípadovej konferencii v Náruči, ktorá bola zorganizovaná hlavne z dôvodu, že pracovníci Náruče pri práci a kontaktoch s matkou a jej deťmi zistili, že matka je silne závislá na alkohole, že trpí abstinencnými príznakmi a svoj stav nezvládne len ambulantnou psychiatrickou liečbou. Matke bolo navrhnuté, aby podstúpila ústavnú liečbu a po jej absolvovaní by jej Náruč poskytla „bytík“, vrámci ich zariadenia, kde by mohla s deťmi určitý čas zotrvať, aby overili jej abstinenciu a rodičovské kompetencie. Matka detí s uvedeným súhlasila.

K návrhu pripojil ÚPSVaR Žilina rodné listy maloletých detí, úradný záznam OO PZ Žilina – západ zo dňa 07.09.2023, záznam ÚPSVaR z telefonického rozhovoru zo dňa 08.09.2023, úradný záznam MP Žilina, úradný záznam zo dňa 18.09.2023, odporúčanie zo dňa 18.09.2023.

3. Stará matka maloletých detí - J. G., nar. XX.XX.XXXX, podala dňa 10.10.2023 na Okresný súd Žilina návrh na zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti spolu s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadala, aby súd dočasne zveril mal. deti do jej osobnej starostlivosti a zaviazal oboch rodičov mal. detí prispievať na výživu každého z mal. detí sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa, vždy do 15. dňa v mesiaci, na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Žiline.

4. Podanie oboch vyššie uvedených návrhov stará matka maloletých detí odôvodnila tým, že deti ju poznajú, majú ku nej vytvorený citový vzťah. Odkedy sú umiestnené v Náruči bola ich 1 krát navštíviť. Počas jej návštevy chceli deti s ňou odísť domov, keď odchádzala plakali. Vnúčatá mala počas letných prázdnin takmer 2 mesiace v starostlivosti. Je invalidná dôchodkyňa. Jej zdravotný stav jej umožňuje zabezpečovať starostlivosť o deti. Má dcéru K. G., nar. XX.XX.XXXX, ktorá žije s ňou v spoločnej domácnosti, je ešte študentkou na strednej škole. Bývajú v obci Krpeľany, kde je vlastníčkou malého rodinného domu, ktorý pozostáva z 2 izieb a kuchyne s príslušenstvom. Myslí si, že odkedy priateľ dcéry nastúpil do výkonu trestu začala dcéra vo zvýšenej miere požívať alkohol. Má za to, že je potrebné, aby absolvovala ústavnú protialkoholickú liečbu. Pokiaľ sa dcéra nezačne liečiť a nebude abstinovať chce zabezpečovať starostlivosť o maloleté deti. Myslím si, že pre deti je lepšie, aby vyrastali v rodinnom prostredí a nie v zariadení. Ak jej súd detí zverí presťahuje sa do bytu dcéry v Žiline a deti budú zasa navštevovať MŠ v Žiline. Je to prostredie, kde sú deti zvyknuté.

5. Otec sa k vyššie podaným návrhom vyjadril podaním zo dňa 16.10.2023, doručeným súdu dňa 20.10.2023, v ktorom okrem iného uviedol, že súhlasí so zverením mal. detí starej matke, pričom súhlasí, s tým čo je napísané v návrhu, aby sa matka detí dala dokopy kvôli rodine.

6. Matka sa do dňa vydania uznesenia k podaným návrhom nevyjadrila.

7. Z lustrácie matky v Sociálnej poisťovni vyplýva, že v období od 01.01.2023 do 25.09.2023 pracovala pre zamestnávateľa Déantús Projects, s.r.o., IČO: 36 817 988, pričom jej priemerný hrubý mesačný príjem za uvedené obdobie bol vo výške 76,94 EUR. V období od 23.06.2023 do 30.06.2023 pracovala pre zamestnávateľa PROPLUSCO Services spol., s.r.o., IČO: 47 908 611, pričom jej hrubý príjem za uvedené obdobie bol vo výške 78,98 EUR. Z oznámenia Sociálnej poisťovne, pobočka Žilina, zo dňa 09.10.2023 vyplýva, že matka za obdobie posledných 12 mesiacov nepoberala nemocenské, úrazové, dôchodkové dávky, ani dávky v nezamestnanosti. Z oznámenia ÚPSVaR Žilina, odbor služieb zamestnanosti, zo dňa 16.10.2023, doručeného súdu dňa 17.10.2023, vyplýva, že bola poberateľkou prídavkov na deti, rodičovského príspevku i náhradného výživného. Nebola v evidencii uchádzačov o zamestnanie, posledné vyradenie bolo 05.02.2018. Je vedená ako povinná osoba k vyplácaniu náhradného výživného pre syna B. N., prostredníctvom miestne príslušného úradu v Martine.

8. Z lustrácie otca v Sociálnej poisťovni vyplýva, že od 26.04.2023 do 01.08.2023 pracoval v Ústave na výkon trestu odňatia slobody pre mladistvých Sučany, IČO: 00 738 361, pričom jeho hrubý mesačný príjem za uvedené obdobie bol vo výške 130 EUR. V Ústave na výkon trestu odňatia slobody Sučany otec opätovne pracuje od 31.08.2023. Z oznámenia Ústavu na výkon trestu odňatia slobody pre mladistvých v Sučanoch zo dňa 09.10.2023 okrem iného vyplýva, že mzda počas výkonu trestu je špecifická a podlieha rozúčtovaniu v súlade s vyhláškou MS č. 274/2018 o zrážkach z čistej pracovnej odmeny odsúdených.

9. Z lustrácie starej matky – J. G. vyplýva, že poberá invalidný dôchodok vo výške 404,50 EUR. Uvedené vyplýva aj z potvrdenia vydaného Sociálnou poisťovňou – ústredie zo dňa 19.10.2023.

10. Z potvrdenia Náruč – Pomoc deťom v kríze zo dňa 11.10.2023, doručeného súdu dňa 12.10.2023, vyplýva, že mal. deti môžu prijať do Detského krízového centra Náruč, Zádubnie 56, na základe vykonateľného súdneho uznesenia.

11. Zo správy Mesta Žilina zo dňa 11.10.2023, doručenej súdu dňa 12.10.2023, vyplýva, že pani F. G. je nájomcom 3-izbového mestského nájomného bytu na sídlisku Hájik v Žiline. Nájomná zmluva je platná od 01.11.2021 do 30.09.2025, z ročného zúčtovania pani G. vznikol dlh v sume 1.149,52 EUR. Majú vedomosť, že pani G. neuhrádza povinné platby za nájom pravidelne, k dnešnému dňu je evidovaný dlh vo výške 2.011,07 EUR. Menovanej bolo umožnené dlh uhradiť prostredníctvom splátkového kalendára, ktorý nedodržala, následne jej bol zaslaný pokus o zmier a niekoľko upomienok, na ktoré nereagovala. Vzhľadom k tomu, že menovaná má stále platnú nájomnú zmluvu jej bola zaslaná výpoveď z nájmu. Mesto Žilina eviduje taktiež dlh na komunálnom odpade za rok 2023 vo výške 160,60 EUR. V spoločnej domácnosti s pani G. žijú aj jej maloleté deti: M. O., nar. XX.XX.XXXX, A. B., nar. XX.XX.XXXX a C. B., nar. XX.XX.XXXX. Vzhľadom k tomu, že v rodine dochádzalo k neustálym konfliktom medzi partnermi, nadmernému požívaniu alkoholických nápojov a zanedbávaniu starostlivosti, boli maloleté deti (A. B. a C. B.) dňa 18.09.2023 umiestnené v DKC Náruč Zádubnie. Maloletá M. O. je dočasne u starých rodičov (M. O. a F. O.), ktorí žijú na sídlisku Hájik. Maloletá je žiačkou ZŠ Hájik v Žiline. Pani G. má ešte syna: B. N., nar. XX.XX.XXXX, ktorý žije u starej matky v Turanoch a súdnym rozhodnutím jej bol zverený do náhradnej rodinnej starostlivosti. Pani G. je cca 2 roky zamestnaná na dohodu v spoločnosti PEZA Žilina, kde pracuje v jednozmennej prevádzke. Podľa jej vyjadrenia so starostlivosťou o maloleté deti a taktiež finančne jej vypomáha stará matka (pani M.), ktorá rodinu pravidelne navštevuje. V spoločnej domácnosti s pani G. a maloletými deťmi žije aj partner F. B., ktorý je údajne otec mal. Liliany a mal. A.. V byte býval neoprávnené, na výdavky súvisiace s prevádzkou domácnosti neprispieval a od 10.03.2023 nastúpil na výkon trestu odňatia slobody do Sučian. Po jeho odchode sa v byte začal pravidelne zdržiavať jeho brat K. B.. Odchod partnera (Miroslav Ružička) do výkonu trestu pani G. veľmi ťažko znášala, problémy v rodine sa stupňovali. Matka maloletých detí začala nadmerne požívať alkoholické nápoje a stretávať sa s ľuďmi, ktorí ju v tom podporovali a mali na ňu negatívny vplyv. Starostlivosť o maloleté deti a domácnosť bola zo strany pani G. zanedbávaná. Vzhľadom na neúnosnú situáciu matka maloletých detí prejavila

vôľu absolvovať protialkoholické liečenia a od 17.10.2023 nastupuje na liečbu v Psychiatrickej nemocnici Veľké Zálužie.

12. Zo správy Obce Krpeľany zo dňa 12.10.2023, doručenej súdu dňa 12.10.2023, vyplýva, že pani J. G. je v obci Krpeľany prihlásená na trvalý pobyt: Na záhumní 18/14, Krpeľany. V spoločnej domácnosti žije so svojou najmladšou dcérou K. G., nar. XX.XX.XXXX, ktorá navštevuje Strednú odbornú školu pedagogickú v Turčianskych Tepliciach, je tichej, nekonfliktnej povahy. Jej súčasné zdravotné problémy jej neumožňujú sa zapájať do verejného života. Obec voči nej nevedla a nevedie priestupkové konanie, voči obci má podlžnosť na dani z nehnuteľnosti a poplatkoch za komunálny odpad za roky 2022 a 2023. Menovaná nepracuje, asi je poberateľkou invalidného dôchodku. Obec má vedomosť, že p. G. má problém s požívaním alkoholických nápojov.

13. Z vyjadrenia ÚPSVaR Žilina zo dňa 13.10.2023, doručenej súdu dňa 17.10.2023, vyplýva, že maloleté deti B. sa aktuálne nachádzajú v CDR Náruč v Žiline. Matka detí nastupuje dňa 17.10.2023 na protialkoholickú liečbu do Veľkého Zálužia. Má v prenájme od mesta Žilina obecný nájomný 3 izbový byt, ktorý má zariadený jednoducho, z darov od ľudí. Má dostatok lôžok, aj potrebné vybavenie bytu. Domácnosť je na slabšej hygienickej úrovni. Otec detí je vo výkone trestu v Sučanoch. Dňa 10.10.2023 si podala stará matka maloletých detí neodkladné opatrenie na zverenie detí do jej osobnej starostlivosti. Prostredníctvom obce Krpeľany, kde žije stará matka zistili, že aj ona má problém s nadmernou konzumáciou alkoholu, rovnako má nedoplatky voči obci. Obec neodporúča zverenie maloletých detí do jej starostlivosti. Rovnako požiadali aj ÚPSVaR Martin o prešetrenie pomerov u starej matky v Krpeľanoch. Po doručení správy ju zašleme. Aj v prípade, že by bytové podmienky na strane starej matky boli vyhovujúce, rovnako ako jej dcéra, má aj ona problém s alkoholom. Vzhľadom na uvedené sa prikláňajú k názoru obce a navrhujú, aby súd ich návrhu na zverenie detí B. do starostlivosti Detského krízového centra Náruč vyhovel. Neodkladné opatrenie starej matky navrhujú súdu zamietnuť.

14. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny F. zo dňa 23.10.2023, doručenej súdu dňa 25.10.2023, vyplýva, že stará matka Mária (pozn. súdu J.) G. býva spolu so svojou dcérou K. G., nar. XX.XX.XXXX v menšom rekonštruovanom 2-izbovom rodinnom dome, ktorý je v jej osobnom vlastníctve. V domácnosti sa nachádza samostatná kuchyňa a kúpeľňa s WC. Matka s dcérou obývajú jednu izbu a druhá slúži ako obývačka a sklad súčasne. Domácnosť je kompletne zariadená starším, účelným nábytkom. Hygiena domácnosti je na požadovanej úrovni. Stará matka J. G. je invalidná dôchodkyňa, pričom má diagnostikovanú boreliózu a polyneuropatiu (ochorenie dolných končatín), preto permanentne užíva penicilín. Mesačne poberá dôchodok vo výške 404 €, rodinné prídavky 90 € a príspevok na stravovanie pre dcéru, ktorá trpí celiakiou v sume 50 €. Pravidelné mesačné výdavky súvisiace s bývaním uvádza 150 € elektriku, 40 € telefón, internet a TV. Vodu platí polročne približne v sume 40 €. Jej 18-ročná dcéra K. navštevuje 2. ročník Strednej pedagogickej školy v Turčianskych Tepliciach, kde denne dochádza. Stará matka mala v minulosti problém s požívaním alkoholických nápojov, čo malo vplyv na nedostatočnú starostlivosť o jej vtedy mal. dcéru K., ktorá bola uznesením Okresného súdu Martin č. k. 6P/94/2016 zo dňa 28.09.2016, právopl. 29.10.2016 zverená do náhradnej osobnej starostlivosti sestry matky p. F. P.. V januári 2020 stará matka podala návrh na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti, nakoľko prestala piť a bola schopná sama sa starať o dcéru. Rozsudkom OS Martin č. k. 19P/23/2020 zo dňa 13.03.2020, právopl. dňa 06.05.2020, bola náhradná osobná starostlivosť nad mal. K. zrušená. Stará matka uvádza, že na protialkoholickom liečení nikdy nebola, prestala piť sama a už 3 roky abstínuje. Stará matka tiež uviedla, že s vnúčatami A. a C. má vytvorený pekný vzťah. Strávil u nej celé leto, pričom jej so starostlivosťou pomáhali jej dcéra K. a jej 74-ročná matka A. M.. V prípade zverenia mal. detí do jej starostlivosti má v pláne bývať s deťmi v byte svojej dcéry (matky mal. detí) v Žiline, nakoľko to tam poznajú a navštevujú tam materskú školu. Na víkendy by chodili do Krpeľan. Stará matka je presvedčená, že zvládne starostlivosť o mal. A. a mal. Lilianu do času, kým sa ich matka nevráti z liečenia.

15. Zo správy Detského krízového centra Náruč zo dňa 16.10.2023, doručenej súdu dňa 18.10.2023, vyplýva, že obe mal. deti boli prijaté do Detského krízového centra Náruč (ďalej len „DKC“) dňa 18.09.2023 na základe dohody so zákonným zástupcom – matkou v dôsledku krízovej situácie, kedy boli deti nájdené policajnou hliadkou v neskorých nočných hodinách na ulici, v prítomnosti matky, ktorá na ulici zaspala v dôsledku abúzu alkoholu. Orgán SPODaSK Žilina následne vyhodnotil situáciu rodiny a vydal odporúčanie k umiestneniu detí do DKC na základe dohody s matkou pre podozrenie na zanedbávanie starostlivosti o mal. deti zo strany matky. Orgán SPODaSK Žilina zhodnotil situáciu

mal. detí a určil strednú mieru ohrozenia detí. Po prijatí mal detí do DKC Náruč boli mal. A. a mal. Liliana umiestnení na skupinu detí DKC a vzhľadom k veku oboch detí boli od 05.10.2023 umiestnení do rodiny profesionálneho náhradného rodiča (ďalej len „PNR“). Deťom je v DKC a u PNR poskytovaná psychologická, sociálna, zdravotná, vzdelávacia a výchovná starostlivosť, ako aj odborná diagnostika zameraná na prehodnotenie miery ohrozenia detí s následným rehabilitačným pobytom. Pri prijímaní detí do DKC obe deti pôsobili zanedbano. Mal. deti pokračovali v návšteve MŠ na Hájiku, kde riaditeľka školy a pedagógovia neavizovali problémy s deťmi pri výchovno-vzdelávacom procese. Deti sa postupne adaptovali na zariadenie DKC, ako aj na zamestnancov. Vzhľadom k veku mal. detí a potrebe individuálneho prístupu a jednej stabilnej osoby sme deti umiestnili do starostlivosti PNR. Deti počas pobytu v DKC matku veľmi nespomínajú, nie sú plačlivé, smútok za matkou neprejavujú. Mal. Liliana sa dožaduje osoby matky iba pri upozornení na svoje negatívne správanie, prípadne pri nevyhovení jej požiadaviek. Z rodiny im najviac chýba prababka, ktorú najviac spomínajú, a ku ktorej prejavujú pozitívne citové väzby. A. má obavy z návratu domov, komunikoval, že sa obáva „švagra“ (otcov brat), ktorý u nich býva, chodí opitý a bije mamu. Adaptácia detí v PNR bola náročná (a naďalej prebieha), deti prvé dni nerešpektovali žiadne pravidlá, hranice, ignorovali prítomnosť manžela PNR v domácnosti. Mal. Liliana neustále fyzicky atakovala A., dochádzalo k bitkám, neprímeraným prejavom v správaní detí (u Liliany neutíšiteľný krik, ktorý prechádzal do „jačania“, u Jakuba enuréza). Každé z detí si vyžadovalo individuálny dohľad, pričom deti dokázali bezkonfliktne fungovať iba oddelene. Situácia sa začala pomaly zlepšovať po piatich dňoch, kedy si deti postupne osvojujú denný režim, pravidlá, hranice a učia sa niesť zodpovednosť za svoje správanie. Vnímajú, že pobyt mal. detí v DKC Náruč spĺňa svoj účel. Deti potrebujú bezpečné, stabilné prostredie s jasne zadanými hranicami a pravidlami, individuálny prístup, trpezlivosť, celkový rozvoj ich osobností, korekciu správania a príklad fungujúcej zdravej rodiny. Po prijatí mal. detí do DKC matku informovali o možnostiach telefonického a osobného kontaktovania sa s deťmi za asistencie odborného personálu DKC. Bol jej odovzdaný „Návštevný poriadok“, následne spolu s matkou navštívili jej domácnosť a prevzali oblečenie, obuv a obľúbené plyšové hračky pre deti. Osobný kontakt matky s deťmi prebehol na druhý deň od prijímania mal. detí. Na ďalšie 2 dohodnuté návštevy s deťmi sa matka nedostavila, ani vopred neinformovala o dôvodoch neúčasti. Posledná návšteva detí s matkou sa uskutočnila 13.10.2023. Deti s matkou nie sú aktuálne v telefonickom, ani osobnom kontakte, ani oň nežiadajú. Matka uvádzala, že nemá telefón, navrhli jej, aby deti kontaktovala prostredníctvom Komunitného centra na Hájiku, kde jej je poskytovaná ďalšia pomoc a podpora. Túto možnosť doposiaľ nevyužila. Ani po obdržaní mobilného telefónu deti nekontaktuje. Osobný kontakt ďalších príbuzných detí sa realizoval počas 2 návštev detí v DKC za prítomnosti starej mamy, prastarej mamy a nevlastného brata B.. Nasledujúci týždeň deti navštívila mama, sestra mamy a stará mama detí. Všetci prítomní boli informovaní o možnostiach telefonického kontaktovania detí, avšak do dnešného dňa deti telefonicky nekontaktovali. Matka sa na deti sporadicky informuje u odborného personálu DKC v čase, kedy nie je pod vplyvom alkoholu, t. j. počas návštevy alebo telefonicky. Kontakt s matkou je nepravidelný, matka je ťažšie dostupná, nakoľko nemá mobilný telefón, a ak ho už obdrží, je to len na krátky čas. Dňa 17.10.2023 by mala matka nastúpiť na pobytovú protialkoholickú liečbu do Veľkých Lužian na obdobie 10 týždňov.

16. Z pripojeného spisového materiálu súd zistil, že rozsudkom sp. zn. 9P/6/2022 zo dňa 15.06.2022, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 08.08.2022, bola schválená rodičovská dohoda, v zmysle ktorej boli mal. deti zverené do osobnej starostlivosti matky, otec bol zaviazaný od 01.06.2022 prispievať na výživu mal. A. sumou vo výške 100 EUR mesačne a na mal. C. sumou vo výške 80 EUR mesačne, vopred k rukám matky, styk otca s mal. deťmi nebol upravený.

17. Podľa § 24 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej „CMP“), konanie je začaté doručením návrhu na začatie konania súdu alebo vydaním uznesenia o začatí konania.

18. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

19. Podľa § 2 ods. 2 CMP, na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

20. Podľa § 325 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej „CSP“), neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

21. Podľa § 329 ods. 1 prvá veta CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

22. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

23. Podľa § 366 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

24. Podľa § 62 ods. 1, 2 a 3 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej „ZR“), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

25. Podľa § 45 ods. 8 ZR, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

26. Neodkladným opatrením možno rýchlo a pružne riešiť situáciu, ktorá si vyžaduje okamžitý zásah súdu, pričom je nutné, aby navrhovateľ osvedčil potrebu bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania (naliehavosť) ako aj dôvodnosť a trvanie uplatneného nároku, ktorému sa má súdom poskytnúť neodkladná ochrana. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná je ponechané na úvahe súdu.

27. Zo spisového materiálu mal súd osvedčené, že starostlivosť o mal. deti v súčasnosti nezabezpečuje ani jeden z rodičov. Mal. deti sa aktuálne nachádzajú v Detskom krízovom centre Náruč, na základe odporúčania vydaného ÚPSVaR Žilina, so súhlasom matky, z dôvodu ohrozenia maloletých detí pre matkin abúzus alkoholu. Otec mal. detí sa aktuálne nachádza v Ústave na výkon trestu odňatia slobody pre mladistvých v Sučanoch, kde by mal byť podľa lustrácie ZVJS do 10.03.2025. Matka maloletých detí nastúpila dňa 17.10.2023 na protialkoholické liečenie do Psychiatrickej nemocnice Veľké Zálužie. O starostlivosť o mal. deti prejavila záujem ich stará matka (matkina matka) pani J. G.. Vzhľadom na správu Obce Krpeľany a vyjadrenie ÚPSVaR Žilina existuje u starej matky dôvodná obava, že stará matka rovnako ako jej dcéra požíva alkoholické nápoje. Zo správy obce taktiež vyplýva, že stará matka má nedoplatky na daniach a miestnych poplatkoch. Vo svojom návrhu stará matka uviedla, že v prípade zverenia mal. detí by sa s nimi presťahovala do matkinho nájomného bytu v Žiline. Zo správy Mesta Žilina však vyplýva, že matka má voči Mestu Žilina podlžnosť vyplývajúce z nájmu predmetného bytu a mesto pristúpilo k výpovedi nájmu. Zo správy Detského krízového centra Náruč vyplýva, že mal. deti v čase prijatia pôsobili zanedbano, v správaní mal. Liliany pozorovali hnev, agresiu, ničenie vecí, hračiek, ako i opakované ataky voči bratovi. Deti počas pobytu matku veľmi nespomínajú, nie sú plačlivé, smútok za matkou neprejavujú. Mal. A. má obavy z návratu domov, uviedol, že sa obáva otcovho brata, ktorý u nich býval, a ktorý údajne chodil opitý a bil mamu. Adaptácia detí bola náročná, deti nerešpektovali pravidlá, hranice. DKC Náruč vníma, že pobyt detí spĺňa svoj účel. Deti potrebujú bezpečné, stabilné prostredie s jasne zadanými hranicami a pravidlami, individuálny prístup, trezivosť, celkový rozvoj ich osobností, korekciu správania a príklad fungujúcej zdravej rodiny.

28. S poukazom na vyššie uvedené dospel súd k záveru, že v predmetnom prípade je potrebné bezodkladne upraviť pomery účastníkov konania, tak aby bola maloletým deťom zabezpečená riadna osobná starostlivosť, keďže v starostlivosti ich matky boli zistené nedostatky. Súd má zato, že pobyt mal. detí v zariadení napĺňa svoj účel, deťom je poskytovaná riadna osobná starostlivosť zo strany zamestnancov DKC Náruč, ktorí poskytujú deťom stabilitu, podmienky pre rozvoj ich osobností, korigujú ich správanie a výchovu, ktoré boli v pôvodnej rodine zanedbané a na slabej úrovni. Ochotu starať sa

o mal. deti počas absencie starostlivosti zo strany ich rodičov prejavila blízka osoba mal. detí a to ich stará matka. V danom štádiu konania má však súd zato, že vzhľadom na podozrenia zistené Obcou Krpeľany ako i orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, týkajúce sa požívania alkoholických nápojov starou matku, je v najlepšom záujme mal. detí, aby boli do rozhodnutia vo veci samej a vykonania riadneho dokazovania v prostredí, v ktorom im bude bezpochybné zabezpečená riadna osobná starostlivosť, a v ktorom budú mať vytvorené vhodné podmienky pre vývoj bez negatívnych vplyvov. Mal. deti budú taktiež môcť navštevovať školské zariadenie v Žiline, na ktoré boli doposiaľ zvyknuté a nebudú tak vystavované ďalšej stresovej situácii a neustálym zmenám prostredia Vzhľadom na uvedené súd návrh starej matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol a vyhovel návrhu orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

29. V zmysle § 62 ZR sú obaja rodičia povinní plniť si vyživovaciu povinnosť k mal. deťom až do času kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Vyživovacia povinnosť otca k mal. deťom bola určená rozsudkom Okresného súdu Žilina sp. zn. 9P/6/2022 zo dňa 15.06.2022, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 08.08.2022, v zmysle ktorého bol otec zaviazaný prispievať na výživu mal. A. vo výške 100 EUR mesačne a na výživu mal. Liliany vo výške 80 EUR mesačne, vždy do 25. dňa v mesiaci vopred k rukám matky. S poukazom na vyššie uvedené súd, do rozhodnutia vo veci samej, zmenil v súlade s ustanovením § 45 ods. 8 ZR osobu, ktorej bude výživné pre maloleté deti poukazované a tou bude Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina. Súd pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení nemá reálnu možnosť zistiť schopnosti, možnosti a majetkové pomery rodičov (matky) na to, aby mohol určiť skutočnú objektívnu sumu výživného. O výške vyživovacej povinnosti matky bolo preto rozhodnuté v zmysle § 62 ods. 3 ZR v spojení s ust. § 366 CMP, ako o minimálnej zákonnej výške výživného. Bez ohľadu na to, aký má rodič príjem a aké sú jeho majetkové pomery, alebo aké sú odôvodnené potreby maloletých detí, je každý rodič povinný zo zákona prispievať na výživu mal. dieťaťa aspoň v minimálnom rozsahu, čo je aktuálne 36,83 EUR mesačne, na každé z maloletých detí (Opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 220/2023 Z. z. o úprave súm životného minima, ktoré sa každoročne ku 01.07. mení).

30. Záverom súd podotýka, že uvedená úprava je dočasného charakteru, pričom o návrhu na zverenie mal. detí do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky a o návrhu ÚPSVaR Žilina na nariadenie výchovného opatrenia bude rozhodnuté po vykonaní riadneho dokazovania v súlade s najlepším záujmom maloletých detí a oprávnenými záujmami ostatných účastníkov konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať o d v o l a n i e v lehote 15 dní odo dňa doručenia na Okresnom súde Žilina. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 355 ods. 2, § 357, § 359, § 362 ods. 1 CSP)

V odvolaní je potrebné:

- uviesť, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sa ním sleduje, spisovú značku,
- označiť rozhodnutie, proti ktorému odvolanie smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Odvolanie musí byť podpísané. (§ 127 CSP)

Odvolanie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde prvej inštancie, a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy. (§ 125 ods. 3 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
 - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
 - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
 - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 CSP)

Odvolať možno aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 1, 2 CMP)

Poučenie o spôsoboch výkonu rozhodnutia (§ 120 CMP):

Ak osoba povinná podľa tohto rozhodnutia dobrovoľne nespĺní, čo jej ukladá vykonateľné rozhodnutie (povinnosť zaplatiť peňažnú sumu – výživné, nedoplatok na výživnom), môže osoba oprávnená z rozhodnutia podať návrh na vykonanie exekúcie podľa § 46 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.

Podľa ustanovenia § 63 ods. 1 Exekučného poriadku, ak podkladom na exekúciu je exekučný titul, v ktorom sa ukladá povinnosť zaplatiť peňažnú sumu, exekúciu možno vykonať:

- a) zrážkami zo mzdy a z iných príjmov,
- b) prikázaním pohľadávky,
- c) predajom hnutelných vecí,
- d) predajom cenných papierov,
- e) predajom nehnuteľnosti,
- f) predajom podniku,
- g) príkazom na zadržanie vodičského preukazu.

Podľa ustanovenia § 63 ods. 2 Exekučného poriadku, ak ide o vykonanie exekúcie na vymoženie peňažnej pohľadávky, ktorá bez príslušenstva ku dňu doručenia návrhu na vykonanie exekúcie neprevyšuje 2 000 eur (ďalej len „drobné exekúcie“), nemožno exekúciu vykonať predajom nehnuteľnosti, v ktorej má povinný hlásený trvalý pobyt alebo prechodný pobyt podľa osobitného predpisu; právo zriadiť exekučné záložné právo na nehnuteľnosť tým nie je dotknuté. Za drobnú exekúciu sa nepovažuje exekúcia na vymoženie pohľadávky na výživnom.

Podľa ustanovenia § 63 ods. 3 Exekučného poriadku, exekúciu predajom nehnuteľnosti, v ktorej má povinný prihlásený trvalý pobyt alebo prechodný pobyt podľa odseku 2, možno vykonať výnimočne na základe schválenia súdu, ak sú voči povinnému vedené viaceré exekúcie, v ktorých sa vymáhajú pohľadávky prevyšujúce v súhrne 2 000 eur a exekútor preukáže, že peňažná pohľadávka nemôže byť vymožená iným spôsobom. Návrh na schválenie predaja nehnuteľnosti podľa prvej vety môže podať exekútor, ktorý ako prvý v poradí na nehnuteľnosti zriadil exekučné záložné právo a na základe jeho písomného súhlasu aj exekútor, ktorého exekučné záložné právo bolo zriadené neskôr.

Podľa ustanovenia § 64 Exekučného poriadku, spôsob vykonania exekúcie určí exekútor, ak tento zákon neustanovuje inak (§ 167 a 172). Spôsob vykonania exekúcie určí exekútor tak, aby bol primeraný vymáhanej povinnosti a aby hodnota zabezpečeného majetku povinného zodpovedala hodnote vymáhanej povinnosti.

V prípade rozhodnutia súdu (alebo výroku rozhodnutia), ktorým bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa (najmä zverenie, styk, zastupovanie, správa majetku) alebo iná, ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu, môže osoba oprávnená z tohto rozhodnutia domáhať sa výkonu práv a povinností upravených vo vykonateľnom rozhodnutí súdu, a to návrhom na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých podľa § 370 a nasl. CMP.